[صد و چهل و نه]

یکی از آیاتی که بعضی آن را جزء آیات تحدی به حساب آوردند آیه ۸۲ سوره نساء است:

> **۴|۸۲|أفلا يتدبرون القرآن ولو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا**

اما به آن اشکال شده که مثلا کتاب اصول هندسه اقلیدس، من عند غیر الله است اما هیچ اختلاف و تناقضی در آن کشف نشده است؟ و همچنین بسیاری از کتب کلاسیک و غیر کلاسیک که قرنها مورد کنکاش و بررسی انسانها بوده است، و در عین حال، اختلاف کثیر، در آنها دیده نشده است، پس چگونه این نیافتن اختلاف، میتواند نشانه اعجاز قرآن کریم باشد؟

صرف نظر از اینکه این آیه مربوط به تحدی هست یا خیر، و نیز صرف نظر از مباحث دقیق علمی که نوعا کتب علمی در طول تاریخ علم، با آن دست به گریبان هستند، حتی مثل اصول هندسه اقلیدس که یکی از بزرگترین شاهکار علمی بشر در اعصار و قرون بوده و هست، درگیر انواع دیگر هندسه و سازگازی خودش و قضیه اتمامیت و... است،اما به هر حال اینها مربوط به این آیه نیستند، یعنی مقصود از این آیه، مطلبی غیر از جایگاه این کتب است.

دو ضمیر در این آیه به کار رفته که هر به **«القرآن»** برمیگردد و نقش مهمی ایفا میکند، یکی ضمیر مستتر در **«کان»** و دیگری ضمیر در **«فیه»** است، و حاصل مفاد آیه این میشود که باید در قرآن به عنوان کتابی که با شرائط خاص خود نازل شده، تدبر کنند تا ببینند که چنین کتابی با چنین شرائطی اگر از ناحیه غیر خدا بود، آنگاه وجود اختلاف کثیر در آن حتمی بود.

کتابی که یک نهضت اجتماعی آغاز کرده است، و طی ۲۳ سال در ضمن مناقشات و درگیریها و جنگها، انواع موضوعات مختلف را ورود کرده است، و مهمتر از همه، یک نظام معرفتی و عقیدتی پایهگذاری کرده است که پشتوانه کلاس و درس و بحث و تدریس ندارد، چنین کتابی در عین حال خالی از تناقض و اختلاف باشد نمیتواند از ناحیه غیر خدا باشد.

بنابر این اگر این آیه مربوط به تحدی باشد، ناظر به کتب تعلیم و تعلم کلاسیک و نظیر آنها نیست، یعنی نمیخواهد به طور کلی بگوید که هر کتاب بشری، مشتمل بر تناقض است.

بازبینی #1
ایجاد شده 16 آوریل 2025 14:11:07 توسط ... .
به روزرسانی شده 16 آوریل 2025 14:11:41 توسط ... .